

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра географической экологии**

КУРЧЕВ
Антон Андреевич

**ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
ОРШАНСКОГО РАЙОНА**

Дипломная работа

Научный руководитель:
доктор географических наук,
профессор Б.П. Власов

Допущен к защите

« ____ » _____ 2016 г.

Зав. кафедрой географической экологии

доктор географических наук, профессор А.Н. Витченко

Минск, 2016

РЕФЕРАТ

Курчев А.А. Геоэкологическая оценка окружающей среды Оршанского района (дипломная работа). – Минск, 2016. – 57 с. Библиогр. 26 назв., рис. 16, табл. 26.

АНТРОПОГЕННОЕ ВОЗДЕЙСТВИЕ, БАЛЛЬНАЯ ОЦЕНКА, ВИДОВОЕ БОГАТСТВО, ГЕОЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА, ЛЕСИСТОСТЬ, ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА, ПРИРОДОПОЛЬЗОВАТЕЛЬ, ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ.

Цель работы – геоэкологическая оценка окружающей среды Оршанского района.

Объект исследования – окружающая среда Оршанского района.

Предмет исследования – геоэкологическое состояние и степень антропогенного воздействия на природные комплексы Оршанского района.

Исследование окружающей среды района проводилось на основе комплексного научного подхода с использованием анализа и синтеза, картографического, статистического, сравнительно-географического методов и метода географического районирования.

Оценка окружающей среды Оршанского района проводилась на основе метода балльной оценки. Каждый показатель оценивался в пределах от 1 до 5 баллов. Для каждой территориальной единицы вычислялась сумма баллов. В качестве основной территориальной единицы использовались сельсоветы. В качестве дополнительных единиц выступали сельскохозяйственные производственные кооперативы и лесничества. Сельсоветы и города оценивались по показателям: смертность населения; количество предприятий, оказывающих наибольшее воздействие на окружающую среду; балл антропогенной преобразованности ключевого СПК; лесистость территории. СПК оценивались по показателям: коэффициент антропогенной преобразованности, количество голов крупного рогатого скота. Лесничества оценивались по показателям: доля покрытых лесом земель в процентах от площади лесничества, доля не покрытых лесом земель в результате пожаров и вырубок, видовое богатство животного мира, наличие особо охраняемых природных территорий в пределах лесничества.

На основании метода балльной оценки была проведена геоэкологическая оценка окружающей среды Оршанского района. Для всех городов и сельсоветов была дана характеристика геоэкологического состояния окружающей среды (благоприятное, относительно благоприятное, среднее, неблагоприятное, крайне неблагоприятное).

РЕФЕРАТ

Курчаў А.А. Экалагічная ацэнка навакольнага асяроддзя Аршанскага раёна (дыпломная работа). - Мінск, 2016. - 57 с. Бібліягр. 26 назв., Мал. 16, табл. 26.

АНТРАПАГЕННАЕ ЎЗДЗЕЯННЕ, БАЛЬНАЯ АЦЭНКА, ГЕАЭКАЛАГІЧНАЯ АЦЭНКА, КРАЯВІДНАЕ БАГАЦЦЕ, ЛЯСІСТАСЦЬ, НАВАКОЛЬНАЕ АСЯРОДДЗЕ, ПРЫРОДАКАРЫСТАЛЬНІК, ЭКАЛАГІЧНАЯ СІТУАЦЫЯ.

Мэта работы – геаэкалагічная ацэнка навакольнага асяроддзя Аршанскага раёна.

Аб'ект даследавання – навакольнае асяроддзе Аршанскага раёна.

Прадмет даследавання - геаэкалагічны стан і ступень антрапагеннага ўздзеяння на прыродныя комплексы Аршанскага раёна.

Даследаванне навакольнага асяроддзя раёна праводзілася на аснове комплекснага навуковага падыходу з выкарыстаннем аналізу і сінтэзу, картаграфічнага, статыстычнага, параўнальна-геаграфічнага метадаў і метаду геаграфічнага раянавання.

Ацэнка навакольнага асяроддзя Аршанскага раёна праводзілася на аснове метаду бальнай ацэнкі. Кожны паказчык ацэньваўся ў межах ад 1 да 5 балаў. Для кожнай тэрытарыяльнай адзінкі вылічвалася сума балаў. У якасці асноўнай тэрытарыяльнай адзінкі выкарыстоўваліся сельсаветы. У якасці дадатковых адзінак выступалі сельскагаспадарчыя вытворчыя кааператывы і лясніцтвы. Сельсаветы і гарады ацэньваліся па паказчыках: смяротнасць насельніцтва; колькасць прадпрыемстваў, якія аказваюць найбольшае ўздзеянне на навакольнае асяроддзе; бал антрапагеннага пераўтварэння; лясістасць. СВК ацэньваліся па паказчыках: каэфіцыент антрапагеннага пераўтварэння, лясістасць, колькасць галоў буйной рагатай жывёлы. Лясніцтвы ацэньваліся па паказчыках: доля пакрытых лесам земляў у працэнтах ад плошчы лясніцтва, доля непакрытых лесам зямель у выніку пажараў і высечак, краявідная багацце жывёльнага свету, наяўнасць асабліва ахоўных прыродных тэрыторый у межах лясніцтва.

На падставе бальнай ацэнкі была праведзена геаэкалагічная адзнака навакольнага асяроддзя Аршанскага раёна. Для ўсіх гарадоў і сельсаветаў была дадзена характарыстыка геаэкалагічнага стану навакольнага асяроддзя (спрыяльная, адносна спрыяльная, сярэдняя, неспрыяльная, вельмі неспрыяльная).

ABSTRACT

Kurchev A.A. Geoecological value of environment in Orsha district (diploma thesis). - Minsk, 2016. - 57 p. Bibliography 26 references. Fig. 16, tab. 26.

ANTHROPOGENIC IMPACT, ECOLOGICAL SITUATION, ENVIRONMENT, GEOECOLOGICAL VALUE, NUMERICAL SCORE, NATURAL RESOURCE USERS, PERCENTAGE OF FOREST LAND, SPECIES RICHNESS.

Objective - geoecological assessment of the environment in Orsha district.

The object of study is an environment in Orsha district.

Subject of research is a geoecological condition and the extent of human impact on natural systems in Orsha district.

Research Environment area was based on comprehensive scientific approach, using analysis and synthesis, mapping, statistical, comparative geographical method and geographical zoning.

Environmental Assessment Orsha district was carried out on the basis of the scoring method. Each indicator was estimated to range from 1 to 5 points. For each territorial unit calculates the sum of points. As the basic territorial unit used village councils. As additional units were farming cooperatives and forestry. Village councils and cities were evaluated by indicators: mortality; the number of enterprises that have the greatest impact on the environment; human ratio conversion, forest cover. Farming cooperatives evaluated in terms of: human ratio conversion, the number of head of cattle. Forestry evaluated in terms of: the proportion of forested land as a percentage of the area of forestry, the share of forest land as a result of fires and logging, the species richness of the animal world, the presence of protected areas within the forestry.

Based on the scoring method of geoecological assessment of the environment, Orsha district was held. For all the towns and village councils characteristic of geoecological environmental protection has been given (favorable, relatively favorable, average, unfavorable, very unfavorable).